

Afmatningen i selskabets samlede afsætning hænger i et vist omfang sammen med de svage konjunkturf forhold, men den hænger også sammen med, at en stadig større del af markedet flyttes fra traditionel brevpost til moderne elektroniske og digitale kommunikationsformer. Denne såkaldte substitution fra traditionel post til moderne kommunikationsformer bekræftes af undersøgelser fra Europa-Kommissionen. Der er tale om en international tendens.

Det samlede marked for kommunikation vil utvivlsomt vokse i de kommende år. Men den del af kommunikationsmarkedet, som Post Danmark i dag primært agerer på, vil blive trængt af nye kommunikationsformer. Eksempelvis giver kontoudtog fra bankerne anledning til en betydelig mængde breve, men på længere sigt vil disse kunne overgå til elektroniske kommunikationsformer, i takt med at stadig flere anvender internet-bankløsninger. Også post fra f.eks. den offentlige sektor vil som led i digitaliseringen i stigende grad overgå til elektronisk kommunikation. Allerede nu indtaster mange ændringer til deres selvangivelse direkte på internettet frem for at sende rettelser pr. brev til skattevæsenet. Omkring 76 pct. af danskerne har adgang til internettet fra deres hjem eller arbejdsplads.

Internationale sammenligninger viser, at danskerne er blandt de mest tilfredse, hvad angår den nationale postservice. Og når det gælder brevkvaliteten på forsendelser til og fra udlandet, er Post Danmark den hurtigste postvirksomhed i Europa.

Det er målsætningen at fastholde en god postservice i hele Danmark. Det skal sikres, at alle dele af landet fortsat får leveret postydelser af en god kvalitet og til rimelige priser. Hvis postvirksomhed overlades til markedskræfterne alene, vil dette kunne resultere i lavere priser og høj service for en del af kunderne i dele af landet, mens andre vil kunne opleve faldende service og højere priser.

Derfor er det væsentligt at fastholde en række krav i koncessionsvilkårene for postvirksomhed i Danmark, herunder ikke mindst den såkaldte befordringspligt, som indebærer, at der skal opretholdes en landsdækkende indsamling og udbringning af brev- og pakkepost samt et passende postbetjeningsnet. Postbetjeningen skal tilbydes til rimelige priser over hele landet.

Befordringspligten er omkostningskrævende for den befordringspligtige virksomhed - Post

Danmark. Det er omkostningskrævende at sikre et højt serviceniveau i byerne såvel som på landet til rimelige priser. Derfor har Post Danmark i dag en række rettigheder, heriblandt den såkaldte eneret, der indebærer, at postbefordring af indenlandske og ankommende udenlandske adresserede breve op til 100 gram er forbeholdt Post Danmark.

1.2.2. EU's liberaliseringsproces

Post Danmark er i dag en veldrevet virksomhed. Virksomhedens afsætning vil imidlertid i de kommende år blive sat under pres som følge af *dels* substitutionen til moderne elektroniske kommunikationsformer, *dels* af den stadig større grad af markedsåbning, ikke mindst som følge af EU's liberaliseringsproces, som gradvist vil indskrænke Post Danmarks eneretsområde.

EU's liberaliseringsproces indebærer, at den såkaldte *eneretsgrænse* på brevområdet pr. 1. januar 2003 blev nedsat fra 250 gram til 100 gram for alle medlemslandene. Det betyder, at Post Danmark fortsat har eneret på breve op til 100 gram. Men for breve over 100 gram er der fri konkurrence, hvis andre virksomheder vil betjene denne del af markedet.

Køreplanen for liberaliseringsprocessen indebærer, at eneretsgrænsen nedsættes yderligere til 50 gram senest i 2006. Inden udgangen af 2006 vil Europa-Kommissionen komme med forslag til, om brevmarkedet skal liberaliseres fuldt ud fra 2009. Forslaget vil herefter på sædvanlig vis skulle behandles i henholdsvis Ministerrådet og Europa-Parlamentet, før det kan træde i kraft.

EU's liberaliseringspolitik har i de senere år medført et forholdsvis ensartet liberaliseringsniveau i de enkelte medlemslande. Sverige og Finland er gået længst, idet begge lande har liberaliseret fuldt ud. Især de sydeuropæiske lande har indtil videre undladt at liberalisere ud over det omfang, som direktiverne kræver. Allerede i 1995 blev eneretsgrænsen for breve i Danmark nedsat til 250 gram, og den udgående internationale post blev liberaliseret i 1996. Danmark var dermed forud for den senere EU-regulering på området i direktivet fra 1997. I dag følger ca. halvdelen af EU-landene, herunder Danmark, EU-direktivernes maksimumsgrænser for eneretten.

Post Danmark er i dag dominerende på brevmarkedet i Danmark, fordi brevmarkedet fortsat ikke er tilstrækkeligt attraktivt for nye virksom-